

2015-11-04 ja 05

KUVAILEVAN METATIEDON ASiantuntijaryhmän kokous

Aika: 4.11.2015 klo 10.15-16.00

Paikka: Topelia, Unioninkatu 38

Läsnä: Anne Andersson (Åbo Akademis Bibliotek), Ulla Ikäheimo (Kansalliskirjasto), Sirpa Janhonen (Varastokirjasto), Mervi Kivirinta (Diakin kirjasto), Maria Kovero (Helsingin yliopiston kirjasto), Mirja Lampola (Aalto-yliopiston kirjasto), Eeva-Riitta Peltonen (Tampereen kaupunginkirjasto) (sihteeri), Anne-Mari Salmela (Turun yliopiston kirjasto) (puheenjohtaja), Jaana Uurasjärvi (Eduskunnan kirjasto) ja Kiti Vilkki-Eriksson (Kansalliskirjasto).

Poissa: Taru Fröjdholm (Centria-amkin kirjasto), Sirpa Tuomisto (Kokkolan kaupunginkirjasto)

Aika: 5.11.2015 klo 9.00-15.00

Paikka: Leipätehdas, Kaikukatu 4

Läsnä: Anne Andersson (Åbo Akademis Bibliotek), Ulla Ikäheimo (Kansalliskirjasto) (sihteeri), Sirpa Janhonen (Varastokirjasto), Mervi Kivirinta (Diakin kirjasto), Maria Kovero (Helsingin yliopiston kirjasto), Mirja Lampola (Aalto-yliopiston kirjasto), Anne-Mari Salmela (Turun yliopiston kirjasto) (puheenjohtaja), Jaana Uurasjärvi (Eduskunnan kirjasto) ja Kiti Vilkki-Eriksson (Kansalliskirjasto).

Poissa: Taru Fröjdholm (Centria-amkin kirjasto), Eeva-Riitta Peltonen (Tampereen kaupunginkirjasto), Sirpa Tuomisto (Kokkolan kaupunginkirjasto)

Pöytäkirja

1. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin.

2. Ilmoitusasiat

BIBFRAMEsta on julkaistu uusi demoversio v0.2.0 of the Bibframe Editor (bfe): [Online demo](#)

- BIBFRAME on MARC 21 -formaatin mahdollinen seuraaja, jota kehitetään Kongressin kirjastossa. Sen on tarkoitus soveltua paremmin linkitetyn datan käsittelyyn (RDA ja FRBR-malli) ja kaikille muistiorganisaatioille. Lue lisää: [MARC-luettelointiformaatin ja BIBFRAME-luettelointimallin vertaileva analyysi](#) / Marianne Hacklin.

Sisällönkuvailupäivä 18.11.2015.

Seuraava [RDA-koulutus](#) 1.12.2015

[Kirjastoverkkopalvelujen asiantuntijaseminaari](#) 26.11.2015

Varastokirjaston Oulun yliopiston ja Itä-Suomen yliopiston kirjastojen [LOW-tag-pilotti](#), jossa monografia-aineistoa lähettävä kirjasto merkitsee aineiston kuuluvaksi Varastokirjaston Vaari-tietokantaan, on päättynyt. Pilotti osoitti aineiston siirtyvän selkeästi nopeammin Vaari-tietokantaan ja olevan tiedontarvitsijoiden käytettävissä. Varastokirjaston kokoelmapolitiinen työryhmä totesi myös [linjauksessaan](#), että yhteistyötä aineiston siirtymisessä Vaariin tulee tiivistää ja LowTag -pilotti on yksi onnistunut esimerkki siitä. Kirjastojen toivotaan ottavan tämän toimintatavan käyttöön siirtäessään erityisesti monografioita Varastokirjastoon.

3. Melinda-asiat

Kirjastoverkkopäivien Melinda-työpajassa 21.10. käytiin läpi virheellisiä kuvailutietueita, mietittiin mahdollisia automaattisia korjauksia ja aiheita Talonmiehen tuokioihin.

Mahdollisia automaattisia korjauksia:

Identtisinä toistuvien kenttien siivoaminen, esim. identtisenä toistuvia asiasanaketjuja

- Melinda-talonmies on aikaisemminkin muistutellut, että 020- ja 022-kenttiä ei voi olla samassa tietueessa. Työpajassa tuli vastaan tapaus, jossa oli ISSN-tunnus mutta aineistolajiksi oli merkitty monografia (nimiön merkkipaikka 07 = m). Todettiin, että tällaisia tapauksia ei voida automaattisesti korjata. MARC 21 -sovellusohjeessa ei ole ollut ohjeistusta siitä, kuinka toimitaan, jos sarjan yksittäinen osa ilman erottuvaa nimekettä halutaan kuvailla monografiana. Tämä lisätään nyt ohjeeseen. Sovellusohjeen johdannossa oleva teksti korjataan vastaavasti. Sarjatiedot merkitään 490- ja 830-kenttiin, jolloin tiedonhaku ja korjaukset onnistuvat paremmin kuin huomautuskentistä.
- ISBN-tunnukset väliviivalla ja ilman: 776-kenttä tuplaantuu välillä siksi, kun siinä olevassa ISBN:ssä on välillä väliviivat ja välillä ei.
 - Vanha käytäntö säilyy: Fennica tekee 776-kenttään väliviivat ISBN-numeroihin ja tallentaa kentät siinä muodossa Kansallisbibliografiaan. Suositetaan kuitenkin väliviivatonta muotoa (ks, kirjastojen kysymykset 2)
 - Automaattiset korjaukset kentille mahdollisia
- Loppupisteiden korjaaminen

Toivottuja aiheita Talonmiehen tuokioon:

- metatietosanaston esittely
- näyttelyjulkaisujen/kuvateosten kuvailu ja yleisemmin kuva-aineiston kuvailu
- väitöskirjamerkinnot kentässä 502

4. RDA

4.1 Ydinelementit Melindan 4-tason kuvailussa

Käytiin läpi RDA-kuvailun ydinelementtejä, <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2015011>.

4.2 Työohje painetun monografian luettelointiin

Toisena kokouspäivänä keskityttiin painetun monografian luettelointiohjeen laatimiseen.

5. Kirjastojen kysymykset

1. kysymys:

Kirjastossamme heräsi kysymys, mitkä kirjastot luetteloivat pro graduja tai ylipäänsä opinnäytteitä Melindaan. Onko tästä tehty jotain selvitystä lähiaikoina?

Tällainen selvitys olisi varmaan paikallaan, tilanne on muuttunut monessa korkeakoulussa. Esim. Lapin yliopiston gradut ja tiedot niistä ovat 2014 alusta lähtien pelkästään Lauda-julkaisuarkistossa <http://lauda.ulapland.fi/>. Osa graduista on rajattu vain kirjaston koneilla luettaviksi, kun tekijä ei anna lupaa verkkojulkaisemiseen.

Vastaus:

Kartoitus selvitys on hyvä ajatus. Tämä liittyy Melindan sisältökysymyksiin ja asiaan palataan, kun resursseja saadaan lisää.

2. kysymys:

Kenttä 776 ja ISBN:n väliviivat: Tänään käsittelemäni kirjan tietueessa oli kaksi 776-kenttää. Toisessa ISBN:ssä on väliviivat ja toisessa ei. Sovellusohjeessa lukee: "Osakenttä 776: ISBN-tunnus suositellaan merkittäväksi ilman väliviivoja." Fennicalla on väliviivallinen käytäntö. Tämä nyt sitten tarkoittaa sitä, että tuplakenttiä tulee. Voiko Fennica tehdä samalla tavalla kuin sovellusohjeessa vai voiko väliviivattoman poistaa tietueesta? Droppia ei tässä viitsisi käyttää

Vastaus:

Tietueelta voidaan poistaa kenttä, jossa ISBN-numerossa on väliviivat. Kansallisbibliografiassa kentässä käytetään väliviivoja, koska se kuuluu tunnuksen standardin mukaiseen muotoon.

Melindaan tehdään korjaus, jossa väliviivat poistetaan, ks. kohta 3.

Internetissä on ISBN-konverttereita, joilla voi laittaa ISBN-numeroon yhdysmerkkejä, ks. esimerkiksi:

<http://isbn13converter.pearsoned.com/isbn13/>

<https://isbnconverter.sampo.co.uk/>

6. Seuraavat kokoukset

20.11 klo 12.30-14.30 ACP-yhteydellä ja 8.-9.12 Helsingissä.